

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Volvminibvs Comprehensvs

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Celebre S. Dionysii testimoniu[m]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](#)

vis ex parte ipsorum nulla sit ratio discriminis, A uniusque & idem Sol omnium sit causa; quia Deus sua providentia disponit cursum Solis, & suis legibus decernit felicitatem & sanitatem diuinam; ut ex hominibus & Angelis alius alium superaretur, sanctitate, & beatitudine aeternam, quamvis ex parte ipsorum; nulla eos ratio ea causa discernat, sed Deus sua providentia, & suorum gratiae dispositione, eos dividit & inaequales facit.

§. III.

Celebre S. Dionysii testimonium.

Etiam eternas & efficaces divinae voluntates, passim docent SS. Patres, & variis nominibus insigniunt. Nam D. Dionysius vocat illas: *Divinas & bonas voluntates, existentium prædeterminativas, & effectivas.* D. Amatus & Damascenus, *divinas prædeterminationes.* D. Thomas, *prædeterminationes.* D. Augustinus, D. Gregorius SS. Prosper, & Diligen-
tissimus, *prædefinitiones.* Dionysius Carthaginiensis, dicit quod *Theologia vocat illas paradigmata.* Et Mauritius illas nominat, *prescriptiones, & antecedentes.*

Celebris ergo locus habetur apud Dionysium cap. 3, dedicatio nominis. titulo de *exemplaribus:* ubi, ut adverit D. Thomas ibidem lect. 3, agit contra quendam Clementem Philosophum Platonicum, qui existimabat Deum non esse causam rerum determinatricem, & productivam, secundum proprias rationes, sed solum secundum quod est illis commune. Unde potebat (inquit S. Doctor) quasdam causas secundas, per quas ad proprias naturas determinantur; & has causas secundas, exemplaria rerum vocabat. At S. Dionysius ibidem demonstret, Deum esse primam causam particularium entium, secundum quod sunt in propriis & determinatis naturis; & omnia esse in ipso existentia, ex ipso incipientia, in ipso custodita, ad ipsam terminata, & ab illo prædefinita, & prædeterminata, exemplaribus divinis prædeterminatis, qua sunt quasi principia divinae sapientiae practicae, quâ Deus omnia producit. Exemplaria, inquit, esse dicimus in Deo, existentium rationes substantialias, & singulariter præexistentes, quas Theologia PRÆDEFINITIONES vocat, & divinas & bonas voluntates, existentium PRÄDETERMINATIVAS, & effectivas, secundum quas substantialis existentia omnia prædeterminavit, & produxit. Quibus verbis expresse docet, quod sicut artifex volens domum adficere, prius eam in mente format, & omnes ejus partes determinat ac disponit, & postmodum eam producunt in re. Ita Deus tanquam supremus artifex, ab aeterno prædeterminavit omnia & singula, que in universo mundo erat facturas, & consequenter etiam actus liberos voluntatis nostra. Unde D. Damascenus orat. 1. de imagin. citans hunc locum Dionysi, ait: *Hæc imagines & exemplaria, prædefinitions appellat sanctissime, Dei munere, divina in rebus considerandis & explicandis, excellensissimum Dionysius: omnia enim ab ipso præfuit, & sine ulla commutatione in eis consilii, non alter antequam fierent, erant expressa, quam quis velis aificare domum, prius imaginem ac formam ipsam in animo effingit, & cogitatione comple-*

Repondet Petrus à S. Joseph in Opusculo quod definitionem Divi Thomæ appellat: in hoc

Tom. I.

testimonio Dionysii, solum explicari ideas omnium rerum, ab aeterno in mente divina præexistentes, nec ibidem ullam fieri mentionem de decreto prædefiniente rerum existentiam, vel futuritionem.

Sed contra: Dionysius ibi non loquitur de ideis purè speculativis, quibus res mere possibles, in divina essentia & omnipotencia, tanquam in causa representantur; sed de ideis practicis, & representatibus res ut existentes, vel futuras: Atque ideæ practicae, & representantes res ut existentes, vel futuras, involunt propositum, seu decreterum effectus divinae voluntatis, quo res mere possibile transferuntur à statu mere possibilis, ad statum existentia vel futuritionis, ut docet D. Thomas quest. 6. de verit. art. 6. his verbis: *Idea in Deo ad ea quæ sunt, vel fuerunt, vel erunt producenda, determinatur ex proposito divinae voluntatis.* Ergo Dionysius non loquitur ibi solum de divinis ideis, sed etiam de decreto, & prædefinitione divinae voluntatis.

Confirmatur: Dionysius in p̄fato testimonio dicit quod Theologia hujusmodi ideas & exemplaria in mente divina existentia, *Prædefinitiones* vocat, & divinas ac bonas voluntates, existentium prædeterminativas. Et S. Thomas hunc locum explicans, ait: *Hujusmodi rationes sacra Scriptura vocat PRÆDEFINITIONES, & bonas voluntates, quæ sunt distinctivæ entium, & effectiva ipsorum;* quia per hujusmodi rationes, supersubstantialis Dei esse PRÄDETERMINAVIT OMNIA, & produxit. Sed idea nudè sumptuosa, cum non pertinet ad voluntatem, sed ad intellectum, non possunt appellari bona voluntates; neque nomine prædefinitionis, & prædeterminationis insigniri, nisi considerentur ut determinatae, & applicatae ad certos effectus representandos & producendos, per decreterum effectus, & præterminans rerum existentiam, vel futuritionem, ut de se patet: Ergo D. Dionysius, & S. Thomas, in p̄fato testimonio, non loquuntur solum de ideis divinis, sed etiam de decreto prædefiniente & prædeterminante futuritionem, vel existentiam rerum.

§. IV.

Alia Sanctorum Patrum testimonia.

PRAEter hoc celebre D. Dionysii testimonium, 107. plura alia ex Sanctis Patribus adduci solent a nostris Thomistis, in ejusdem veritatis confirmationem. Insignis est locus Augustini apud Prosperum sententiâ 58. sic dicentes, *Divina voluntas est suprema causa omnium corporalium, spiritualiumque motionum: nihil enim sit visibiliter & sensibiliter, quod non de invisibili, & intelligibili summi Imperatoris aula, aut jubeatur aut permittatur &c.* Et in libro Soliloquiorum, qui in appendice tom. 9. habetur, cap. 26. sic dicitur: *Priusquam me formares in utero, noristi me, & antequam exirem de vulva, quidquid tibi placuit, præordinasti de me.* Et cap. 24. *Velle quod bonum est non possum, nisi tu velis.* Et 5. de civit. Dei cap. 9. dicit, quod voluntates nostre tantum valent, quantum Deus eas valere voluit, atque prescrivit. Et idem quidquid valeant, certissime valent, & quod factura sunt ipse, omnino factura sunt. Et ibidem, ad designandam summam & infinitam divinae voluntatis efficaciam, & infallibilitatem, docet eam aliquo modo fati nomine appellari posse: ait enim. *Quapropter si mibi fati non*